

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 109/2025-9

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ladislava Duditša a sudcov Libora Duľu (sudca spravodajca) a Rastislava Kaššáka v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], proti uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 Tdo 38/2024 zo 4. júna 2024 takto

r o z h o d o l :

1. Žiadosti sťažovateľa o ustanovenie právneho zástupcu **n e v y h o v u j e**.
2. Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a**.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa, skutkový stav veci a argumentácia sťažovateľa

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 21. februára 2025 domáhal preskúmania zákonnosti svojho odsúdenia vo výsledkovom kontexte uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 2 Tdo 38/2024 zo 4. júna 2024, ktorým bolo odmietnuté ním podané dovolanie podľa § 371 ods. 1 písm. c), h) a i) Trestného poriadku proti uzneseniu Krajského súdu v Trenčíne č. k. 3To/72/2023-394 z 5. októbra 2023, ktorým bolo podľa § 319 Trestného poriadku zamietnuté odvolanie sťažovateľa a prokurátora proti rozsudku Okresného súdu Prievidza, pracoviska Bánovce nad Bebravou (ďalej len „okresný súd“) č. k. BN-6T/13/2023-345 z 12. júla 2023. Okresný súd svojím rozsudkom č. k. BN-6T/13/2023-345 z 12. júla 2023 uznal sťažovateľa vinným zo zločinu znásilnenia podľa § 199 ods. 1, 2 písm. b) Trestného zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. a) Trestného zákona, za čo mu uložil trest odňatia slobody v trvaní 25 rokov nepodmienečne so zaradením do ústavu so stredným stupňom stráženia a ochranným dohľadom na 3 roky. Okresný súd pri ukladaní trestu odňatia slobody vychádzal z § 47 ods. 2 Trestného zákona, pričom zohľadnil dve predchádzajúce odsúdenia sťažovateľa, a to v trestnej veci vedenej na Okresnom súde Trenčín pod sp. zn. 6T/143/2006 za viaceré skutky právne kvalifikované ako zločin lúpeže podľa § 188 ods. 1 Trestného zákona a v trestnej veci vedenej na Okresnom súde Bánovce nad Bebravou pod sp. zn. 1T/82/2011 aj za zločin vydierania podľa § 189 ods. 1, 2 písm. a) Trestného zákona. Krajský

súd uznesením č. k. 3To/72/2023-394 z 5. októbra 2023 zamietol odvolanie aj sťažovateľa podané proti rozsudku okresného súdu č. k. BN-6T/13/2023-345 z 12. júla 2023.

2. Sťažovateľ v podanej ústavnej sťažnosti rozporoval uloženie trestu odňatia slobody pri použití § 47 ods. 2 Trestného zákona, keďže sa skutkov právne kvalifikovaných ako zločin lúpeže podľa § 188 ods. 1 Trestného zákona v trestnej veci vedenej na Okresnom súde Trenčín pod sp. zn. 6T/143/2006 dopustil ako mladistvý a v dôsledku toho mal súd po vykonaní nepodmienečného trestu odňatia slobody rozhodnúť podľa § 121 ods. 2 Trestného zákona o zahľadení odsúdenia ihneď, k čomu však nedošlo, a okresný súd mal pred aplikáciou § 47 ods. 2 Trestného zákona rozhodovať o tejto otázke ako o predbežnej otázke a až v závislosti od jej vyriešenia ukladať trest odňatia slobody, v alternatíve priaznivej pre sťažovateľa bez aplikácie § 47 ods. 2 Trestného zákona.

3. Z dôvodu nesprávnej právnej aplikácie § 47 ods. 2 Trestného zákona pri ukladaní trestu v rozsudku okresného súdu č. k. BN-6T/13/2023-345 z 12. júla 2023 v spojení s uznesením krajského súdu č. k. 3To/72/2023-394 z 5. októbra 2023 sa sťažovateľ obrátil na najvyšší súd podaním dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c), h) a i) Trestného poriadku, ktoré však bolo uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 2 Tdo 38/2024 zo 4. júna 2024 odmietnuté podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku. Napokon sťažovateľ podal podnet na podanie dovolania ministrovi spravodlivosti Slovenskej republiky podľa § 371 ods. 3 Trestného poriadku, ktorému nevyhovelo, o čom sťažovateľa písomne upovedomil listom z 10. februára 2025.

4. Sťažovateľ v závere podanej ústavnej sťažnosti požiadal o ustanovenie právneho zástupcu z dôvodu nemajetnosti.

II.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

5. Ústavný súd v súlade s § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť, pričom posudzoval, či jej prijatiu na ďalšie konanie nebránia dôvody uvedené v § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

6. Z obsahu sťažovateľom podanej ústavnej sťažnosti vyplýva, že namieta porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 2 Tdo 38/2024 zo 4. júna 2024, keďže sa podaným dovolaním bránil proti svojmu skoršiemu odsúdeniu rozsudkom súdu prvého stupňa a uznesením odvolacieho súdu, aj pokiaľ ide o námietku uplatnenú v jeho ústavnej sťažnosti. Posúdeniu oboch naostatok označených rozhodnutí ústavným súdom bráni nedostatok jeho právomoci v zmysle § 56 ods. 2 písm. a), § 132 ods. 1 zákona o ústavnom súde, keďže jej predchádza právomoc dovolacieho súdu, pričom podľa označených ustanovení by ústavný súd rozhodol, ak by ústavná sťažnosť spĺňala zákonnú náležitosť kvalifikovaného právneho zastúpenia.

7. Zo zistení ústavného súdu vyplýva, že uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 2 Tdo 38/2024 zo 4. júna 2024 bolo sťažovateľovi doručené 29. júla 2024 a jeho obhajcovi JUDr. Martinovi Gubkovi 5. augusta 2024.

8. Podľa § 124 zákona o ústavnom súde ústavnú sťažnosť možno podať do dvoch mesiacov od nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu. Táto lehota sa pri opatrení alebo inom zásahu počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť. Ak rozhodnutie nadobúda právoplatnosť vyhlásením alebo oznámením a ak sa podľa osobitných predpisov zároveň doručuje jeho písomné vyhotovenie, začína lehota plynúť dňom doručenia tohto písomného vyhotovenia sťažovateľovi; ak sa rozhodnutie doručuje len jeho zástupcovi, začína lehota plynúť dňom doručenia písomného vyhotovenia tohto rozhodnutia tomuto zástupcovi. Ak bol vo veci podaný mimoriadny opravný prostriedok, lehota na podanie ústavnej sťažnosti vo vzťahu k rozhodnutiu, ktoré bolo mimoriadnym opravným prostriedkom napadnuté, začína plynúť od doručenia rozhodnutia o mimoriadnom opravnom prostriedku.

9. Momentom podľa predchádzajúceho odseku (aktuálne pre túto vec od doručenia uznesenia dovolacieho súdu sťažovateľovi) začína plynúť dvojmesačná lehota na podanie ústavnej sťažnosti ústavnému súde podľa § 124 zákona o ústavnom súde.

10. V nadväznosti na citované ustanovenie zákona o ústavnom súde ústavný súd poukazuje na svoju ustálenú judikatúru, podľa ktorej jednou zo základných podmienok prijatia ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie je jej podanie v lehote ustanovenej v § 124 zákona o ústavnom súde. Nedodržanie tejto lehoty je zákonom ustanoveným dôvodom na odmietnutie ústavnej sťažnosti ako podanej oneskorene [§ 56 ods. 2 písm. f) zákona o ústavnom súde]. V prípade podania ústavnej sťažnosti po uplynutí zákonom ustanovenej lehoty neumožňuje zákon o ústavnom súde zmeškanie tejto lehoty odpustiť (IV. ÚS 14/03, II. ÚS 695/2014, III. ÚS 71/2016, I. ÚS 594/2017, III. ÚS 90/2018, III. ÚS 175/2020, II. ÚS 455/2023). Teda sťažnosť podľa čl. 127 ústavy nemožno považovať za časovo neobmedzený právny prostriedok ochrany základných práv alebo slobôd (I. ÚS 33/02, II. ÚS 29/02, III. ÚS 55/02, III. ÚS 108/02, IV. ÚS 158/04, I. ÚS 109/06, III. ÚS 175/2020).

11. Vzhľadom na to, že sťažovateľovi bolo uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 2 Tdo 38/2024 zo 4. júna 2024 doručené 29. júla 2024, je *prima facie* zrejmé, že mu lehota na podanie ústavnej sťažnosti proti nemu uplynula 30. septembra 2024, čo by v prípade kvalifikovaného právneho zastúpenia znamenalo odmietnutie ústavnej sťažnosti pre jej oneskorenosť podľa § 56 ods. 2 písm. f) zákona o ústavnom súde.

12. Aj keď sťažovateľ atakuje svoje odsúdenie konajúcimi súdmi, pokiaľ uvádza, že po doručení uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 2 Tdo 38/2024 zo 4. júna 2024 brojil proti uzneseniu krajského súdu č. k. 3To/72/2023-394 z 5. októbra 2023 podaním podnetu na podanie dovolania ministromi spravodlivosti, tak k tomu ústavný súd konštatuje, že podanie podnetu na podanie dovolania ministromi spravodlivosti nemá charakter práva, ktorému je poskytovaná ústavnoprávna ochrana (I. ÚS 585/2012, II. ÚS 827/2014, I. ÚS 73/2015, I. ÚS 417/2015, III. ÚS 68/2017, II. ÚS 269/2021).

13. Podnet na podanie dovolania podľa § 369 ods. 1 (ani v kontexte § 371 ods. 3) Trestného poriadku nie je riadnym ani mimoriadnym opravným prostriedkom a z hľadiska trestného procesného práva ho možno považovať iba za informáciu ministromi spravodlivosti ako subjektu oprávnenému na jeho podanie, ktorá bez ďalšieho nezakladá zákonom ustanovené právne dôsledky. Označené ustanovenie neukladá povinnosť (nevzniká právny nárok) vyhovieť podnetu.

Je na úvahe ministra spravodlivosti posúdiť a rozhodnúť, či podá alebo nepodá dovolanie v závislosti od zistenia, či sú zákonné podmienky na podanie dovolania splnené.

14. V kontexte preskúmvanej veci (bez skúmania obsahu reakcie ministra spravodlivosti) je zároveň podstatné, že podľa § 369 ods. 1 Trestného poriadku môže podnet ministrovi spravodlivosti podať len osoba, ktorá sama nemá oprávnenie podať dovolanie. Také oprávnenie sťažovateľ má a aj ho využil, avšak neúspešne, keď dovolanie bolo odmietnuté.

15. Ak by teda bol namietaný aj postup ministra spravodlivosti pri posudzovaní podaného podnetu, bola by ústavná sťažnosť v tejto jej časti, ak by bolo prítomné kvalifikované právne zastúpenie, odmietnutá pre nedostatok právomoci ústavného súdu podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde, resp. subsidiárne pre zjavnú neopodstatnenosť podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

16. Podľa § 34 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažovateľ musí byť v celom konaní zastúpený advokátom, ak odsek 2 alebo § 35 neustanovuje inak (o naostatok uvedené alternatívy v prípade sťažovateľa nejde).

17. Vo vzťahu k žiadosti sťažovateľa o ustanovenie právneho zástupcu ústavný súd uvádza, že takýmto žiadostiam vyhovie v prípade súčasného (kumulatívneho) splnenia podmienok vyplývajúcich z § 37 ods. 1 zákona o ústavnom súde a jeho ustálenej doterajšej judikatúry v tejto oblasti, t. j. 1. ak ustanovenie právneho zástupcu odôvodňujú majetkové pomery navrhovateľa (ak vzhľadom na svoje majetkové pomery nedisponuje dostatočnými zdrojmi na úhradu trov právneho zastúpenia) a 2. ak zároveň nejde o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti.

18. V dôsledku záverov uvedených v odsekoch 6 až 15 tohto odôvodnenia ústavný súd konštatuje zrejmu bezúspešnosť uplatňovania nároku na ochranu ústavnosti podanou ústavnou sťažnosťou, preto nepristúpil k preverovaniu majetkových pomerov sťažovateľa, čo by bolo vzhľadom na skôr uvedené okolnosti bezvýsledné a na rozhodnutí o žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu by to nemohlo nič zmeniť (obe skôr citované podmienky podľa § 37 ods. 1 zákona o ústavnom súde musia byť splnené súčasne). Sťažovateľom uplatnenej žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom teda ústavný súd nevyhovel (bod 1 výroku tohto uznesenia).

19. V nadväznosti na okolnosti uvedené v predchádzajúcom odseku ústavný súd odmieta sťažovateľom podanú ústavnú sťažnosť podľa § 56 ods. 2 písm. b) zákona o ústavnom súde, teda z dôvodu, že návrh na začatie konania je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovel žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37 (bod 2 výroku tohto uznesenia).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 11. marca 2025

Ladislav Duditš
predseda senátu